

Ročník 1976

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 10

Vydána dne 14. května 1976

Cena K.

OBSAH:

51. Zákon o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte (úplné znění zákona o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, jak vyplývá z pozdějších zákonných změn a doplňků)

O z n a m e n í o vydání obecných právních předpisů

51

PŘEDSEDNICTVO FEDERÁLNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ

vyhlašuje

úplné znění zákona ze dne 4. června 1964 č. 103 Sb., o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem ze dne 18. prosince 1965 č. 141 Sb., zákonem ze dne 1. prosince 1967 č. 116 Sb., zákonem ze dne 27. června 1968 č. 89 Sb., zákonem ze dne 14. prosince 1972 č. 99 Sb. a zákonem ze dne 12. listopadu 1975 č. 121 Sb. a dále z úprav provedených ústavními zákony ze dne 27. října 1988 č. 143 Sb., ze dne 20. prosince 1970 č. 125 a č. 126 Sb. a zákony ze dne 25. dubna 1968 č. 53 Sb., ze dne 28. prosince 1988 č. 207 Sb., ze dne 8. ledna 1969 č. 2 Sb. a ze dne 20. prosince 1970 č. 133 Sb.

Z Á K O N

o zabezpečení družstevních rolníků v nemoci a o zabezpečení matky a dítěte

Ústava Československé socialistické republiky zaručuje všem pracujícím právo na hmotné zabezpečení ve stáří a při neschopnosti k práci.

Toto právo je zajišťováno soustavou sociálního zabezpečení, které se rozvíjí v souladu s možnostmi a potřebami celého národního hospodářství.

Vítězství dělnické třídy v únoru 1948 umožnilo rozšířit sociální zabezpečení i na pracující rolníky. Vznikem a upevněním jednotných zemědělských družstev byly vytvořeny předpoklady, aby se sociální zabezpečení rolníků neustále zlepšovalo a přibližovalo úrovni sociálního zabezpečení ostatních pracujících. Zákonem č. 32/1962 Sb. byly upraveny nároky členů jednotných zemědělských

družstev s vyšší úrovní hospodaření, pokud jde o zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, v podstatě stejně jako pracovníkům v pracovním poměru. Nároky ze zabezpečení matky a dítěte byly upraveny i pro členy ostatních družstev.

XII. sjezd Komunistické strany Československa stanovil jako hlavní úkol celé společnosti další rozvoj zemědělské výroby a vyrovnání její úrovně na úroveň průmyslu. Vyrovnávání zemědělství na úroveň průmyslu se bude uskutečňovat postupně, a to v souladu s tím, jak budou družstva přecházet na vyšší formy hospodaření blízké se produktivitou a organizací práce, jakož i způsobem odměňování průmyslovým závodům. Tim se budou

pracovní a životní podmínky družstevních rolníků přibližovat podmínkám v průmyslu a bude možné upravit sociální zabezpečení jednotně pro všechny pracující.

Zákonem č. 56/1964 Sb. bylo sociální zabezpečení družstevních rolníků dále zvýhodněno tím, že byla všem družstevnicím prodloužena mateřská dovolená jako ostatním pracujícím ženám, přídavky na děti byly upraveny za stejných podmínek a ve stejné výši jako u ostatních pracujících a nárok na nemocenské ze státních prostředků byl rozšířen v některých případech na členy všech družstev. V důchodovém zabezpečení družstevních rolníků byl rozšířen počet důchodových pásem.

(Tímto zákonem se upravuje důchodové zabezpečení členů jednotných zemědělských družstev s vyšší úrovní hospodaření v podstatě stejně jako pro pracovníky v pracovním poměru a některé zásady úpravy důchodového zabezpečení pracovníků se provádějí i v důchodovém zabezpečení členů ostatních jednotných zemědělských družstev.)¹⁾

Dávky a služby sociálního zabezpečení poskytuje stát. Na částečnou úhradu nákladů sociálního zabezpečení přispívají družstva.

Jednotná zemědělská družstva se podílejí na provádění sociálního zabezpečení.

(Tímto zákonem se dává základ k tomu, aby s postupným přechodem družstev na vyšší úroveň hospodaření dosahovali družstevníci na úseku sociálního zabezpečení stejných nároků jako ostatní pracovníci a aby tím byly i v oblasti sociálního postupně odstraňovány rozdíly mezi zemědělstvím a průmyslem.)¹⁾

K dosažení těchto cílů Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Č Á S T P R V N Í

HLAVA PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

ROZSAH ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

§ 1 až 3

{zrušeny}

§ 4

Vznik a zánik zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte

[¹⁾ Zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte členů družstev vzniká dnem vzniku členství v družstvu a zaniká dnem, jímž zaniklo členství v družstvu.

{Odstavec 2 zrušen.}

[³⁾ Družstevníci, jejichž pracovní činnost

v družstvu je tak malého rozsahu, že po převážnou část roku nedosahují na peněžních pracovních odměnách ani částky 120 Kčs měsíčně nebo po převážnou část roku neodpracují v měsíci ani osm pracovních dnů, jsou ze zabezpečení v nemoci a ze zabezpečení matky a dítěte vyňati; služby a dávky sociální péče se jim však poskytují.

HLAVA DRUHÁ

§ 5

Léčebně preventivní péče

Družstevníkům a jejich rodinným příslušníkům se poskytuje léčebně preventivní péče za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako pracovníkům.

Č Á S T D R U H Á

ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

HLAVA PRVNÍ

DÁVKY ZE ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZE ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

§ 6

Dávky ze zabezpečení v nemoci a ze zabezpečení matky a dítěte jsou:

A. ze zabezpečení v nemoci:

1. peněžité dávky:

- a) nemocenské,
- b) podpora při ošetřování člena rodiny,
- c) pohřebné;

2. věcné dávky:

lázeňská péče;

B. ze zabezpečení matky a dítěte:

- a) vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství,
- b) peněžité pomoc v mateřství,
- c) podpora při narození dítěte,
- d) přídavky na děti;

C. {zrušeno}.

D Í L P R V N Í

ZABEZPEČENÍ V NEMOCI

§ 7

Základní ustanovení

Dávky ze zabezpečení v nemoci se poskytují členům všech družstev.

Nemocenské

§ 8

[¹⁾ Nemocenské náleží místo pracovní odměny, jestliže člen družstva (§ 7) byl pro nemoc

¹⁾ Překonáno zákonem č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení.

nebo úraz uznán dočasně neschopným k výkonu své dosavadní činnosti v družstvu. Za neschopného k výkonu činnosti v družstvu se považuje vždy člen družstva přijatý do ústavní péče v zařízení léčebně preventivní péče.

[²] Nemocenské se poskytuje od prvního dne dočasné neschopnosti k výkonu činnosti v družstvu pro nemoc nebo úraz (dále jen „pracovní neschopnost“) do skončení pracovní neschopnosti nebo do uznání invalidity (částečné invalidity). Nemocenské se však poskytuje nejdéle po dobu jednoho roku od počátku pracovní neschopnosti (dále jen „podpůrčí doba“).

[³] Při nové pracovní neschopnosti se započítávají do podpůrčí doby také předchozí období pracovní neschopnosti, pokud spadají do doby jednoho roku před vznikem nové pracovní neschopnosti. Tato období se však nezapočtou, jestliže

a) výkon práce v družstvu nebo v předchozím pracovním poměru trval aspoň 6 měsíců od skončení poslední pracovní neschopnosti pro nemoc nebo

b) nová pracovní neschopnost byla způsobena pracovním úrazem (nemocí z povolání).

Do podpůrčí doby se rovněž nezapočítává předchozí období pracovní neschopnosti způsobené pracovním úrazem (nemocí z povolání).

[⁴] Nemocenské může být poskytováno i po uplynutí podpůrčí doby, jestliže lze podle vyjádření okresní posudkové komise sociálního zabezpečení očekávat, že člen družstva nabude v krátké době pracovní schopnosti; takto je však možno poskytovat nemocenské nejdéle po dobu jednoho roku od uplynutí podpůrčí doby.

[⁵] Při lázeňské péči náleží nemocenské, pokud se tato péče poskytuje v době pracovní neschopnosti.

[⁶] Nemocenské náleží místo pracovní odměny také po dobu karantény nařízené podle předpisů o boji proti přenosným nemocem.

§ 9

[¹] Nemocenské se stanoví z průměrné denní pracovní odměny člena družstva, nejvýše však z částky 100 Kčs, čítající v to i hodnotu naturálních poskytovaných jako součást pracovní odměny (dále jen „průměrná denní pracovní odměna“). Základem pro výpočet průměrné denní pracovní odměny je příjem z pracovní činnosti, jehož člen družstva dosáhl v období, které stanoví prováděcí předpisy, před vznikem pracovní neschopnosti nebo před nařízením karantény.

[²] Nemocenské náleží za pracovní dny a za svátky, za něž se poskytuje pracovníkům náhrada mzdy.

§ 10

[¹] Výše nemocenského za pracovní den činí:

při pracovní činnosti v družstvu	z průměrné denní pracovní odměny
do jednoho roku	60 %
nad jeden rok do 5 roků	70 %
nad 5 roků do 10 roků	80 %
nad 10 roků	90 %

[²] Za první tři pracovní dny pracovní neschopnosti činí však výše nemocenského:

při pracovní činnosti v družstvu	z průměrné denní pracovní odměny
do jednoho roku	50 %
nad jeden rok do 5 roků	60 %
nad 5 roků do 10 roků	65 %
nad 10 roků	70 %

Při pracovní neschopnosti, která vznikla pracovním úrazem (nemocí z povolání) nebo při karanténe, náleží za první tři pracovní dny nemocenského ve výši stanovené v předchozím odstavci. Vláda může stanovit, že nemocenské v této výši náleží za první tři pracovní dny i v ostatních případech pracovní neschopnosti.

[³] Jestliže by nemocenské stanovené podle předchozích odstavců činilo méně než 16 Kčs denně, poskytuje se v částce 16 Kčs denně. Přesahuje-li však tato částka 90 % průměrné denní pracovní odměny, poskytuje se nemocenské ve výši 90 % této odměny.

§ 11

SVobodnému, ovdovělému nebo rozvedenému členu družstva, který neplní vůči nikomu výživovací povinnost, náleží za pracovní dny, v nichž je v ústavním ošetřování nebo v nichž je mu poskytována lázeňská péče, při níž má nárok na nemocenské, jen polovina nemocenského stanoveného podle předchozích ustanovení.

§ 12

Poživateli starobního, invalidního nebo osobního důchodu, jemuž se při pracovní činnosti v družstvu důchod nadále vyplácí, náleží nemocenské při pracovní neschopnosti jen tehdy, jestliže byl v družstvu pracovní činný po dobu aspoň tří měsíců bezprostředně před vznikem pracovní neschopnosti. Nemocenské se poskytuje při téže pracovní neschopnosti nejdéle po dobu 60 pracovních dnů, při více pracovních neschopnostech nejdéle po dobu 60 pracovních dnů v jednom kalendářním roce. Tato omezení neplatí, jestliže pracovní neschopnost vznikla pracovním úrazem (nemocí z povolání).

§ 13

Nemocenské nemůže být přiznáno za dobu přede dnem, kdy byla předepsaným způsobem způsobena pracovní neschopnost. Jestliže však pracovní

neschopnost nastala dříve, než byla takto zjištěna, přizná se nemocenské nejdéle za tři pracovní dny nazpět; podmínkou je, že včasné zjištění pracovní neschopnosti bylo znemožněno z vážných důvodů.

§ 14

(1) Nemocenské může být při pracovní neschopnosti pro aktivní tuberkulózu zvýšeno až do výše průměrné denní pracovní odměny, z níž bylo nemocenské stanoveno, nejvýše však do částky 100 Kčs za pracovní den; zvýšení může být přiznáno nejdříve od počátku druhého měsíce trvání této pracovní neschopnosti a může být poskytováno po dobu, po kterou je člen družstva práce neschopen pro aktivní tuberkulózu, nejdéle však do skončení výplaty nemocenského. Při rozhodování o zvýšení nemocenského se hledí k celkovým zdravotním a sociálním poměrům nemocného člena družstva a jeho rodiny.

(2) Po dobu ústavního ošetřování může však být vypláceno zvýšené nemocenské, jen má-li člen družstva aspoň jedno nezaopatřené dítě.

§ 15

(1) Nárok na nemocenské nemá, kdo si přivodil pracovní neschopnost

- a) v úmyslu vylákat nemocenské nebo
- b) zaviněnou účastí ve rvačce nebo
- c) jako bezprostřední následek své opilosti nebo
- d) při spáchání úmyslného trestného činu, za nějž zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice přesahuje jeden rok.

(2) Má-li člen družstva rodinné příslušníky, může jim být v těchto případech vypláceno nemocenské až do výše tří čtvrtin; nemá-li rodinné příslušníky, může být v případech uvedených v odstavci 1 písm. b) až d) vypláceno nemocenské až do výše poloviny.

(3) Poruší-li člen družstva předpisy o hlášení pracovní neschopnosti a o chování a životosprávu nemocných vydané orgány státní zdravotní správy, může být nemocenské dočasně sníženo nebo odňato, má-li však člen družstva rodinné příslušníky, může být nemocenské jen sníženo, a to nejvíce o čtvrtinu.

§ 16

Podpora při ošetřování člena rodiny

(1) Podpora při ošetřování člena rodiny náleží za podmínek dále stanovených členu družstva (§ 7), který nemůže pracovat, poněvadž musí

- 1. ošetřovat nemocné dítě mladší než 10 let, nebo
- 2. pečovat o dítě mladší než 10 let z toho důvodu, že
 - a) dětské výchovné zařízení, v jehož péči dítě jinak je, nebo škola, do které chodí,

byla uzavřena z nařízení příslušných orgánů, nebo

- b) dítě nemůže být pro nařízenou karanténu v péči dětského výchovného zařízení nebo docházet do školy, nebo
- c) osoba, která jinak o dítě pečuje, onemocněla nebo jí byla nařízena karanténa (karanténní opatření) anebo porodila, a proto nemůže o dítě pečovat, nebo

3. ošetřovat jiného nemocného člena rodiny, jestliže jeho zdravotní stav vyžaduje nezbytné ošetřování jinou osobou.

(2) Podmínkou pro poskytování podpory při ošetřování člena rodiny je, že dítě nebo nemocný člen rodiny žije s členem družstva ve společné domácnosti a že v domácnosti není nikdo jiný, kdo by mohl o dítě pečovat nebo nemocného ošetřovat; jde-li o ošetřování nemocného dítěte nebo jiného nemocného člena rodiny, je další podmínkou, že není možné nebo vhodné umístit nemocného v nemocnici.

(3) Podpora při ošetřování člena rodiny se poskytuje nejvýše po dobu tří pracovních dnů, pokud potřeba ošetřování v nich trvá; poskytování lze prodloužit až o další tři pracovní dny, jestliže nebylo možno během prvních tří pracovních dnů opatřit potřebnou péči.

(4) Členu družstva, který má v trvalé péči aspoň jedno dítě ve věku do skončení povinné školní docházky a je jinak osamělý, může být poskytování podpory přiznané podle odstavců 1 až 3 dále prodlouženo, avšak doba poskytování nesmí v témž případě ošetřování (péče) přesáhnout 12 pracovních dnů.

(5) O stanovení podpory a o jejích sazbách platí obdobně předpisy o nemocenském.

(6) V témž případě ošetřování (péče) náleží podpora jen jednou a jen jednomu oprávněnému.

(7) Podpora při ošetřování člena rodiny nenáleží, pokud ošetřování člena rodiny spadá do doby, za kterou člen družstva nemá nárok na pracovní odměnu z jiné příčiny.

§ 17

Pohřebné

(1) Zemřel-li družstevník, náleží jeho pozůstalým, kteří vypravili pohřeb, pohřebné v částce 1000 Kčs. Pozůstalými jsou manžel (manželka), druh (družka), děti, rodiče, prarodiče, sourozenci, tchán, tchýně, zeť a snacha.

(2) Jestliže vypravil pohřeb někdo jiný než pozůstalý, náleží mu pohřebné až do výše prokázaných výloh, nejvýše však v částce 1000 Kčs. Pohřebné však nenáleží, byl-li pohřeb vypraven na základě závazku vyplývajícího ze smlouvy nebo na základě úřední povinnosti.

(3) Jestliže družstevník vypravil pohřeb svému rodinnému příslušníku, náleží mu při úmrtí rodinného příslušníka ve věku do dvou let pohřebné ve výši 200 Kčs, při úmrtí rodinného příslušníka ve věku do deseti let pohřebné ve výši 500 Kčs a při úmrtí rodinného příslušníka ve věku nad deset let pohřebné ve výši 800 Kčs.

§ 18

Lázeňská péče

(1) Družstevníkům a jejich rodinným příslušníkům může být poskytnuta lázeňská péče za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako pracovníkům.

(2) Lázeňská péče se poskytuje družstevníkům a jejich rodinným příslušníkům na účet sociálního zabezpečení v zařízeních lázeňské péče státní zdravotní správy.

DÍL DRUHÝ

ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

§ 19

Dávky ze zabezpečení matky a dítěte se poskytují členům všech družstev.

Oddíl první

§ 19a

Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství

(1) Družstevnici, která konala práci, jež je těhotným ženám zakázána nebo jež podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství, a je proto v těhotenství dočasně převedena na jinou práci, při níž dosahuje bez svého zavinění nižšího příjmu než na dosavadní práci, náleží vyrovnávací příspěvek.²⁾

(2) Ustanovení předchozího odstavce platí obdobně o matkách do konce devátého měsíce po porodu.

(3) Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství se poskytuje ve výši rozdílu mezi průměrným pracovním příjmem, jehož družstevnice dosáhla v období, stanoveném prováděcími předpisy, před převedením na jinou práci, a pracovním příjmem, kterého dosahuje v jednotlivých kalendářních měsících po tomto převedení. K poklesu pra-

covního příjmu, který družstevnici vznikl zkrácením jejího pracovního úvazku, se nepřihlíží; rovněž se nepřihlíží k částkám příjmu přesahujícím v průměru 100 Kčs za pracovní den..

(4) Vyrovnávací příspěvek se poskytuje za dobu, za kterou družstevnice má po převedení na jinou práci nárok na pracovní odměnu nebo na její náhradu; v těhotenství se poskytuje nejdéle do nástupu mateřské dovolené a po ukončení mateřské dovolené nejdéle do konce devátého měsíce po porodu.

(5) Vyrovnávací příspěvek nenáleží, jestliže družstevnice po převedení na jinou práci neodpracovala bez vážných důvodů v kalendářním měsíci aspoň osm pracovních dnů.

(6) Ministerstvo práce a sociálních věcí³⁾ v dohodě s ministerstvem zemědělství a výživy a s Ústřední radou odborů vydá podrobnější předpisy o vyrovnávacím příspěvku, zejména o tom, jak se zjišťuje a vypočítává pracovní příjem, podle kterého se stanoví vyrovnávací příspěvek.

Oddíl druhý

Mateřská dovolená a peněžitá pomoc v mateřství

§ 20

(1) Družstevnicím náleží v době těhotenství a mateřství v souvislosti s porodem a s péčí o narozené dítě mateřská dovolená po dobu 26 týdnů. Po jejím uplynutí se družstevnicím k prohloubení mateřské péče o dítě zaručuje právo na další mateřskou dovolenou až do doby, kdy dítě dosáhne věku jednoho roku.⁴⁾

(2) Družstevnice jsou v těhotenství a mateřství po dobu mateřské dovolené a v některých případech i po část další mateřské dovolené zabezpečeny peněžitou pomocí v mateřství z prostředků sociálního zabezpečení družstevních rolníků za podmínek a v rozsahu stanovených v tomto zákoně.

(3) Peněžitá pomoc v mateřství náleží místo pracovní odměny, popřípadě místo nemocenského družstevnici, jestliže byla v posledních dvou letech před porodem účastna aspoň 270 dnů zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte družstevních rolníků. Do této doby se započítávají také dřívější

²⁾ Koná-li těhotná družstevnice práci, která je těhotným ženám zakázána nebo která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství, je družstvo povinno podle § 153 odst. 1 a § 162 zákoníku práce (úplné znění č. 55/1975 Sb.) převést ji dočasně na práci, která je pro ni vhodná a při níž může dosahovat stejné pracovní odměny jako na dosavadní práci.

³⁾ Ministerstvo práce a sociálních věcí bylo zřízeno a jeho působnost byla upravena zákonem č. 53/1968 Sb. Působnost federálního ministerstva práce a sociálních věcí a ministerstev práce a sociálních věcí České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky vyplývá z ústavních zákonů č. 143/1968 Sb., č. 125/1970 Sb. a č. 126/1970 Sb. a ze zákonů č. 207/1968 Sb., č. 2/1969 Sb., č. 133/1970 Sb., č. 121/1975 Sb., č. 129/1975 Sb. a č. 132/1975 Sb.

⁴⁾ Srov. však § 157 a 162 zákoníku práce.

období, v nichž družstevnice v posledních dvou letech před porodem

- a) byla účastna nemocenského pojištění podle předpisů platných pro pracovníky nebo členy výrobních družstev,
- b) byla účastna důchodového zabezpečení umělců nebo důchodového pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících,
- c) byla účastna nemocenské péče v ozbrojených silách,
- d) byla účastna zabezpečení důchodců v nemoci,
- e) pobírala po skončení zabezpečení (pojištění, péče) nemocenskou nebo peněžitou pomoc v mateřství,
- f) studovala po skončení povinné školní docházky na škole poskytující střední, vyšší nebo vysokoškolské vzdělání,
- g) byla po skončení zaměstnání, členství ve výrobním družstvu, školní docházky nebo studia vedena v evidenci národního výboru jako uchazečka o zaměstnání.

[4] Pokud se doby uvedené v předchozím odstavci navzájem časově kryjí, započtou se jen jednou.

[5] Peněžítá pomoc v mateřství náleží také družstevnici, která byla v posledních dvou letech před porodem účastna aspoň 270 dnů důchodového zabezpečení (pojištění, péče) podle předchozích odstavců, jestliže jí trvá ochranná lhůta z jejího dřívějšího zabezpečení v nemoci (§ 37) ještě počátkem čtvrtého týdne před očekávaným nebo skutečným dnem porodu, anebo jestliže až do této doby pobírá nemocenskou z tohoto zabezpečení v nemoci.

[6] Těhotným ženám a kojícím matkám přiděluje družstvo lehčí práce přiměřené jejich stavu podle doporučení lékaře.

§ 21

[1] Peněžítá pomoc v mateřství se poskytuje, pokud se dále nestanoví jinak, po dobu 26 týdnů mateřské dovolené; zpravidla se poskytuje od počátku čtvrtého týdne před očekávaným dnem porodu, ne však dříve než od počátku osmého týdne před tímto dnem.

[2] Družstevnici, která vyčerpá z mateřské dovolené před porodem méně než čtyři týdny, protože porod nastal dříve, než lékař určil, nebo protože jí lékař povolil se zřetelem k jejímu zdravotnímu stavu a pracovním podmínkám dále pracovat, poskytne se peněžítá pomoc v mateřství až do uplynutí 26 týdnů od nástupu mateřské dovolené. Vyčerpá-li však družstevnice z mateřské dovolené méně než čtyři týdny před porodem z jiných důvodů, poskytne se jí peněžítá pomoc v mateřství jen do uplynutí 22 týdnů ode dne porodu.

[3] V případech uvedených v § 20 odst. 5 se peněžítá pomoc v mateřství poskytuje od počátku čtvrtého týdne před porodem.

§ 22

[1] Peněžítá pomoc v mateřství se stanoví z průměrné denní pracovní odměny družstevnice zjištěné způsobem uvedeným u nemocenského (§ 9) za období, stanovené prováděcími předpisy přede dnem, kdy přestala pracovat pro těhotenství nebo mateřství, nejvýše však z částky 100 Kčs, čítajíc v to i hodnotu naturálií poskytovaných jako součást pracovní odměny. Byla-li družstevnice v době těhotenství převedena k jiné práci ze zdravotních důvodů nebo byl-li jí z takových důvodů zkrácen pracovní úvazek, je základem pro výpočet průměrné denní pracovní odměny, je-li to pro ni příznivější, příjem z pracovní činnosti za stanovené období před touto změnou.

[2] Peněžítá pomoc v mateřství náleží za pracovní dny a za svátky, za něž se poskytuje pracovníkům náhrada mzdy.

[3] Výše peněžité pomoci v mateřství činí 90 % průměrné denní pracovní odměny.

§ 23

Porodí-li družstevnice zároveň dvě nebo více dětí, poskytuje se jí peněžítá pomoc v mateřství i po vyčerpání doby stanovené v § 21, pokud se dále stará aspoň o dvě z novorozenech dětí, nejdéle však do dne, kdy uplyne 35 týdnů od počátku poskytování této dávky.

§ 24

Družstevnici, která je neprovdána, ovdovělá, rozvedená nebo z jiných vážných důvodů osamělá, kromě pracovních příjmů nemá jinak zajištěnou obživu a ani nežije s druhem, se poskytuje peněžítá pomoc v mateřství, pokud se stará o novorozené dítě, i po vyčerpání doby určené v § 21, nejdéle však do dne, kdy uplyne 35 týdnů od počátku poskytování této dávky.

§ 25

[1] Peněžítá pomoc v mateřství náleží také družstevnici, která do své trvalé péče nahrazující mateřskou péči převzala dítě, jež jí bylo svěřeno rozhodnutím příslušných orgánů k pozdějšímu osvojení, nebo dítě, jehož matka zemřela; podmínky pro nárok na peněžitou pomoc v mateřství musí být v tomto případě splněny ke dni převzetí dítěte.

[2] V případě uvedeném v předchozím odstavci se peněžítá pomoc v mateřství poskytuje po dobu, po kterou se družstevnice o dítě po jeho převzetí stará, nejdéle však po dobu 22 týdnů a nikoli déle než do dne, kdy dítě dosáhne sedm měsíců života. Výše peněžité pomoci v mateřství se stanoví z průměrné denní pracovní odměny

družstevnice za období, stanovené prováděcími předpisy, před převzetím dítěte.

§ 26

(1) Jestliže dítě bylo převzato ze zdravotních důvodů do péče kojeneckého ústavu nebo jiného lůžkového zařízení léčebně preventivní péče a družstevnice zatím začala pracovat, přerušit se po dobu pracovní činnosti poskytování peněžité pomoci v mateřství podle předchozích ustanovení. Ode dne, kdy družstevnice převzala dítě z ústavu opět do své péče a přestala proto pracovat, pokračuje se v poskytování peněžité pomoci v mateřství až do vyčerpání celkového nároku, ne však déle než do dne, kdy dítě dosáhne věku jednoho roku. Poskytování peněžité pomoci v mateřství lze se souhlasem okresního národního výboru přerušit s těmiž účinky také tehdy, nemůže-li nebo nesmí-li družstevnice podle lékařského posudku o dítě pečovat pro závažné dlouhodobé onemocnění, pro něž je neschopna práce, a muselo-li dítě být z tohoto důvodu umístěno do péče kojeneckého ústavu nebo jiného lůžkového zařízení léčebně preventivní péče.

(2) Družstevnici, která se přestala starat o narozené dítě, a toto dítě bylo proto svěřeno do rodinné nebo ústavní péče nahrazující péči rodičů, jakož i družstevnici, jejíž dítě je v ústavní péči z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v předchozím odstavci, nenáleží peněžité pomoci v mateřství za dobu, po kterou o dítě nepečuje; tato doba se však započítává do celkové doby, po kterou by jí peněžité pomoci v mateřství jinak náležela. Poskytování peněžité pomoci v mateřství družstevnici, která dítě porodila, však nemůže skončit před uplynutím 12 týdnů od nástupu mateřské dovolené ani před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

(3) Jestliže se dítě narodilo mrtvé, poskytuje se družstevnici peněžité pomoci v mateřství po dobu 12 týdnů od nástupu mateřské dovolené; její poskytování však nemůže skončit před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

(4) Jestliže dítě zemřelo v době, kdy družstevnici náleží peněžité pomoci v mateřství, poskytuje se jí tato pomoci ještě po dobu dvou týdnů ode dne úmrtí dítěte, ne však déle než do vyčerpání celkového nároku; poskytování peněžité pomoci v mateřství družstevnici, která dítě porodila, však nemůže skončit před uplynutím 12 týdnů od nástupu mateřské dovolené ani před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

§ 27

(1) Po dobu, po kterou družstevnici náleží podle § 21, § 25 odst. 2 a § 26 peněžité pomoci v mateřství, má družstevnice nárok na mateřskou dovolenou.

(2) Mateřská dovolená v souvislosti s porodem nesmí být kratší než 12 týdnů a nemůže skončit ani se přerušit před uplynutím šesti týdnů ode dne porodu.

(3) Po uplynutí mateřské dovolené má družstevnice, která porodila dítě nebo je převzala do své trvalé péče nahrazující mateřskou péči, nárok na další mateřskou dovolenou, jestliže o ni v zájmu prohloubení péče o dítě požádá, a to až do dne, kdy dítě dosáhne věku jednoho roku.⁴⁾ Tato dovolená se poskytuje v rozsahu, o jaký družstevnice žádá, zpravidla však vždy nejméně na dobu jednoho měsíce.

(4) Nárok na mateřskou dovolenou a další mateřskou dovolenou ve stanoveném rozsahu mají i družstevnice, které nezískaly nárok na peněžitou pomoci v mateřství.

(5) Po dobu mateřské dovolené a další mateřské dovolené nemá družstevnice nárok na pracovní odměnu.

Oddíl třetí

Podpora při narození dítěte

§ 28

Porodí-li družstevnice nebo družstevníková rodinná příslušnice, náleží jí na každé narozené dítě podpora ve výši 1000 Kčs.⁵⁾ Manželce nebo družce zemřelého družstevníka náleží podpora při narození dítěte z jeho zabezpečení také tehdy, jestliže porod nastal v době 300 dnů od jeho úmrtí.

Oddíl čtvrtý

Souběh nároků

na dávky zabezpečení v nemoci a na dávky zabezpečení matky a dítěte

§ 29

(1) Za dobu, po kterou jsou splněny podmínky jak pro nárok na nemocenské, tak pro nárok na peněžitou pomoci v mateřství podle tohoto zákona, náleží jen peněžité pomoci v mateřství.

(2) Splňuje-li oprávněný podmínky jak pro nárok na dávku zabezpečení v nemoci nebo na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství anebo na peněžitou pomoci v mateřství podle tohoto zákona, tak pro nárok na obdobnou dávku z nemocenského pojištění podle předpisů platných pro pracovníky, náleží nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a peněžité pomoci v mateřství samostatně jak ze zabezpečení v nemoci nebo ze zabezpečení matky a dítěte podle tohoto zákona, tak z nemocenského pojištění podle předpisů platných pro pracovníky; úhrn peněžitých

⁵⁾ Nařízením vlády ČSSR č. 98/1971 Sb., o zvýšení podpory při narození dítěte, byla tato podpora zvýšena od 1. října 1971 na částku 2000 Kčs na každé narozené dítě.

dávek za pracovní den nesmí být přitom vyšší, než kdyby byly vyměřeny z částky 100 Kčs denně. Přesahuje-li úhrn průměrné denní pracovní odměny a čisté denní mzdy částku 100 Kčs denně, odečítá se částka přesahující 100 Kčs od průměrné denní pracovní odměny při výpočtu dávek zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte podle tohoto zákona. Pohřebné a podpora při narození dítěte náleží jen jednou, a to podle předpisů platných pro pracovníky.

Oddíl pátý

Přidavky na děti

§ 30

Podmínky nároku

[1] Přidavky na děti náleží za kalendářní měsíc družstevníku, jestliže

- a) má nezaopatřené děti [§ 31] a
- b) odpracoval v tomto kalendářním měsíci aspoň 20 pracovních dnů v rozsahu odpovídajícím pracovnímu úvazku stanovenému ve stanovách nebo v pracovním řádě; nemohl-li družstevník tuto pracovní podmínku splnit z příčin, které nezavinil, považuje se za splněnou, jestliže odpracoval v posledních 12 kalendářních měsících aspoň 240 pracovních dnů, a jde-li o družstevníka, který se stal členem družstva během roku, aspoň poměrný díl tohoto počtu pracovních dnů připadající na dobu členství v družstvu.

[2] Přidavky na děti náleží, jsou-li splněny ostatní podmínky, též družstevníku se změnou pracovní schopnosti nebo družstevníci, která pečují aspoň o jedno nezaopatřené dítě a je jinak osamělá, jestliže odpracovali aspoň 10 pracovních dnů v rozsahu odpovídajícím pracovnímu úvazku stanovenému ve stanovách nebo v pracovním řádě; jestliže nemohli tuto podmínku splnit z příčin, které nezavinili, považuje se za splněnou, jestliže odpracovali v posledních 12 kalendářních měsících aspoň 120 pracovních dnů, a jde-li o družstevníka (družstevnici), který se stal členem družstva během roku, aspoň poměrný díl tohoto počtu pracovních dnů připadající na dobu členství v družstvu.

[3] Odpracovaným dnům se kladou naroven:

- a) dny, za které se poskytuje nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny nebo peněžitá pomoc v mateřství,
- b) dny výkonu veřejných funkcí, občanských povinností a jiných úkonů v obecném zájmu, dny služby v ozbrojených silách včetně potřebného pracovního volna poskytovaného v souvislosti s touto službou a ostatní dny, za které se podle platných předpisů poskytuje pracovníkům náhrada mzdy, popřípadě mzda, jakož i doba, za kterou při důležitých osobních překážkách v práci náhrada mzdy ne-

náleží jen proto, že pracovník nespĺňuje požadovanou podmínku doby zaměstnání,

- c) dny lázeňské péče,
- d) dny péče o dítě ve věku do 10 let nebo ošetřování nemocného člena rodiny (§ 16) po uplynutí doby, po kterou se poskytuje podpora při ošetřování člena rodiny,
- e) jiné dny stanovené v prováděcích předpisech.

[4] Družstevníku povolánému ke službě v ozbrojených silách náleží na nezaopatřené dítě, jsou-li splněny ostatní podmínky, přidavky na děti, jestliže byl účasten sociálního zabezpečení v době nástupu služby nebo v době, kdy byl povolán k výkonu služby, nebo jestliže v době, kdy byl povolán k výkonu služby, měl zachovány nároky ze zabezpečení v nemoci.

§ 31

Nezaopatřené děti

[1] Za nezaopatřené děti se považují děti (i osvojené) družstevníka nebo jeho manžela, pokud se zdržují na území Československé socialistické republiky, a to do skončení povinné školní docházky. Prováděcí předpisy stanoví, za jakých podmínek se poskytují přidavky na děti též na vnuky, sourozence a schovance a na děti, které se zdržují v cizině.

[2] Po skončení povinné školní docházky, nejdéle však do dosažení 26. roku věku, se děti uvedené v předchozím odstavci považují za nezaopatřené, jestliže nemají vlastní hrubý příjem vyšší než 620 Kčs za kalendářní měsíc a jestliže

- a) se soustavně připravují na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, nebo
- b) se nemohou připravovat na budoucí povolání nebo být zaměstnáni pro nemoc, anebo jsou pro tělesnou či duševní vadu trvale neschopny k práci a nepobírají-li z těchto důvodů invalidní důchod.

§ 32

Vyloučení nároku

Přidavky na děti se neposkytují na děti družstevníka, na něž náleží výchovné podle předpisů o důchodovém zabezpečení (pojištění).

§ 33

Souběh přidavků na děti

[1] Přidavky na totéž dítě náleží jen jednou, a to i tehdy, jestliže podmínky jsou splněny u více družstevníků. Je-li tomu tak, poskytnou se přidavky ze zabezpečení v nemoci a ze zabezpečení matky a dítěte družstevníka, který má dítě v přímém zaopatření. Je-li i tato podmínka splněna u několika družstevníků a nedohodnou-li se o tom, komu mají být přidavky poskytovány, náleží přednostně matce.

[2] Ustanovení odstavce 1 platí také při souběhu přídavků na děti podle tohoto zákona a přídavků na děti z jiných soustav zabezpečení nebo výchovného náležitějšího podle předpisů o materiálním zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

§ 34

Výše přídavků na děti

[1] Přídávky na děti družstevníků činí měsíčně

na 1 dítě	90 Kčs
na 2 děti	430 Kčs
na 3 děti	880 Kčs
na 4 děti	1280 Kčs

a zvyšují se na každé další dítě o 240 Kčs měsíčně.

[2] Jde-li o nezaopatřené dítě, které je podle posudku orgánů sociálního zabezpečení invalidní a které vyžaduje stálé péče, poskytuje se k přídavkům na ně příplatek ve výši 300 Kčs měsíčně; podmínkou při tom je, že dítě není umístěno v ústavu pro takové děti a že se mu neposkytuje invalidní důchod.

[3] Splní-li se během kalendářního měsíce podmínky pro změnu výše přídavků na děti, náleží za celý měsíc vyšší přídávky na děti.

§ 35

Výplata přídavků na děti

[1] Přídávky na děti se vyplácejí vždy za celý měsíc, a to měsíčně pozadu, tomu, z jehož zabezpečení byly přiznány; má-li však dítě v přímém zaopatření někdo jiný, vyplácejí se jemu. Přídávky na dítě, které je v plném přímém zaopatření ústavu [zařízení] pro péči o děti nebo o mládež z jiných důvodů než z důvodu léčení, se vyplácejí tomuto ústavu.

[2] Mají-li se přídávky na více dětí téhož oprávněného vyplácet různým příjemcům, rozdělí se celková částka připadající na všechny děti stejnou poměrnou částí na každé dítě; přitom se haléřové částky zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru.

D Í L T Ř E T Í

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO DÁVKY ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

§ 36

Rodinní příslušníci

[1] Za rodinné příslušníky družstevníka se pro nárok na peněžité a věcné dávky zabezpečení v nemoci a na dávky zabezpečení matky a dítěte považují:

a) manželka (manžel),

b) děti do skončení povinné školní docházky; poté do dosažení věku 26 let, jestliže se soustavně připravují předepsaným výcvikem nebo studiem na budoucí povolání nebo jsou pro nemoc anebo tělesnou či duševní vadu trvale neschopny k práci.

[2] Stejně nároky jako rodinní příslušníci mají, pokud jsou výživou převážně odkázáni na družstevníka:

a) schovanci, vnuci a sourozenci do skončení povinné školní docházky; poté do dosažení věku 26 let, jestliže se soustavně připravují předepsaným výcvikem nebo studiem na budoucí povolání anebo jsou pro nemoc nebo tělesnou či duševní vadu trvale neschopny k práci,

b) rodiče, prarodiče, tchán a tchýně,

c) sestra nebo dcera, která vede ovdovělému nebo rozvedenému družstevníku domácnost, pokud v ní pečuje o jeho dítě ve věku do skončení povinné školní docházky,

d) družka, pokud žije s družstevníkem ve společné domácnosti aspoň tři měsíce.

[3] Stejně nároky má též bývalá manželka (manžel) družstevníka, pokud družstevník má vůči ní výživovací povinnost.

[4] Osoby uvedené v předchozích odstavcích nemají nároky jako rodinní příslušníci, jestliže jsou samy zabezpečeny v nemoci nebo v mateřství podle tohoto zákona anebo jsou pojištěny či zabezpečeny (zaopatřeny) podle jiných předpisů.

§ 37

Ochranná lhůta

[1] Dávky zabezpečení v nemoci a dávky zabezpečení matky a dítěte náleží též, jestliže se podmínky rozhodné pro jejich přiznání splnily v době, po kterou se poskytuje nemocenské nebo peněžité pomoc v mateřství, anebo v ochranné lhůtě.

[2] Ochranná lhůta činí 42 dnů od zániku zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, popřípadě od vynětí z něho; jestliže však družstevník byl účasten zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte po kratší dobu, činí ochranná lhůta jen tuto kratší dobu. Ochranná lhůta pro ženy, jejichž zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte zaniklo v době těhotenství, činí vždy šest měsíců.

[3] Vznikne-li v ochranné lhůtě zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte podle tohoto zákona znovu, připočítá se ochranná lhůta získaná novým zabezpečením k nevyčerpanému zbytku dřívější ochranné lhůty až do nejvyšší výměry 42 dnů. Vznikem nároku z nemocenského pojištění, popřípadě zabezpečení podle jiných předpisů, ochranná lhůta zaniká.

DÍL ČTVRTÝ**DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ**

§ 38 až 74j

(zrušeny včetně nadpisů)

HLAVA DRUHÁ**DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ****DRUŽSTEVNÍCH ROLNÍKŮ KONAJÍCÍCH SLUŽBU
V OZBROJENÝCH SILÁCH**

§ 75 až 77

(zrušeny)

HLAVA TŘETÍ**DÍL PRVNÍ****ZABEZPEČENÍ ČLENŮ RODIN DRUŽSTEVNÍKŮ
KONAJÍCÍCH SLUŽBU V OZBROJENÝCH SILÁCH**

§ 78 až 82

(zrušeny)

DÍL DRUHÝ**ZABEZPEČENÍ DRUŽSTEVNÍKŮ V DOBĚ
VOJENSKÉHO CVIČENÍ**

§ 83 a 84

(zrušeny)

DÍL TŘETÍ**SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO POSKYTOVÁNÍ
ZAOPATŘOVACÍHO PŘÍSPĚVKU**

§ 85 až 87

(zrušeny)

HLAVA ČTVRTÁ**ZABEZPEČENÍ V NEMOCI A ZABEZPEČENÍ MATKY
A DÍTĚTE UČŇŮ**

§ 88

(1) Rozsah, podmínky a výše nároků ze zabezpečení v nemoci a ze zabezpečení matky a dítěte učňů, kteří jsou v učebním poměru k družstvu, se řídí předpisy platnými pro ostatní učně.

(2) Základem pro výpočet průměrné denní pracovní odměny učně, podle níž se určuje výše peněžitých dávek zabezpečení v nemoci a peněžité pomoci v mateřství, je peněžitá odměna náležející podle předpisů o finančním a hmotném zabezpečení učňů,⁶⁾ kteří jsou v učebním poměru k družstvu; vznikla-li pracovní neschopnost v době, kdy skončilo přípravné období učně, je základem výdělek dosažený v období odborného rozvoje.

HLAVA PÁTÁ**ZABEZPEČENÍ DŮCHODCŮ V NEMOCI**

§ 89

(zrušen)

HLAVA ŠESTÁ**SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DÁVKÁCH**

§ 90

Povinnosti oprávněných osob

(1) Byl-li příjemce dávky nebo jiný oprávněný vyzván, aby osvědčil okolnosti rozhodné pro výplatu dávky nebo její výši, je povinen výzvě vyhovět; neúčinní-li tak ve stanovené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, jestliže oprávněný byl ve výzvě upozorněn na tyto následky.

(2) Příjemce dávky nebo jiný oprávněný je povinen ohlásit do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši a výplatu.

(3) Výplata dávky podmíněné nepříznivým zdravotním stavem může být zastavena, jestliže občan, jehož zdravotní stav je třeba zjistit, se nepodrobí lékařskému vyšetření přesto, že byl upozorněn na možné zastavení výplaty dávky.

§ 91

Změny dávky a její vrácení

(1) Zanikne-li nárok na dávku nebo zjistí-li se dodatečně, že dávka byla přiznána neprávem nebo v nesprávné výši, anebo změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo její výplatu, dávka se odejme, zvýší, sníží anebo se její výplata zastaví. Odnětí, snížení a zastavení výplaty dávky se provede ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které byla již vyplacena. Zvýšení dávky nesprávně vyměřené se provede ode dne, od něhož zvýšení náleží.

(2) Příjemce dávky, který vědomě způsobil, že dávka byla vyplacena neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen vrátit dávku ode dne, od něhož nenáležela vůbec nebo v poskytované výši; to platí zejména, jestliže dávku vylákal, zamlčel některou rozhodnou skutečnost nebo nesplnil některou povinnost uloženou mu tímto zákonem nebo prováděcími předpisy anebo jestliže vědomě přijímal dávku vyplácenou neprávem nebo v nesprávné výši. O povinnosti vrátit přeplatek rozhoduje orgán, který je příslušný rozhodovat o změně nebo odnětí dávky nebo její části. Rozhodnutí o přeplatku na dávce ze zabezpečení v nemoci nebo ze zabezpečení matky a dítěte schvaluje okresní národní výbor. Částky neprávem přijaté mohou být sráženy též z běžně vyplácené nebo později přiznané dávky anebo z pracovní odměny oprávněného; přitom platí obdobně předpisy o částkách,

⁶⁾ Vyhlášky č. 61/1969 Sb., č. 67/1969 Sb., č. 110/1970 Sb. a č. 156/1970 Sb.

keré nelze zabavit při výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.⁷⁾

§ 92

[zrušen]

§ 93

Výplata dávek jiné osobě

Kdyby se výplatou dávky oprávněnému zřejmě nedosáhlo účelu, kterému dávka má sloužit, nebo kdyby tím byly poškozovány zájmy osob, které je povinen vyživovat, určí místní národní výbor jeho bydliště na návrh manžela nebo opatrovníka dětí anebo z vlastního podnětu občana, kterému má být dávka vyplácena místo oprávněnému; příjemce dávky je povinen použít ji toliko ve prospěch oprávněného a osob, které je oprávněný povinen vyživovat. Místní národní výbor sleduje a dozírá, zda příjemce dávky tuto povinnost plní.

[Odstavec 2 zrušen.]

§ 94

[zrušen]

§ 95

Přechod nároku při úmrtí oprávněného

[1] Zemřel-li oprávněný po uplatnění nároku na dávku, vstupují do dalšího řízení o dávce a nabývají nároku na částky splatné ode dne smrti oprávněného postupně manželka (manžel), děti a rodiče, jestliže žili s oprávněným v době jeho smrti ve společné domácnosti. Podmínka společné domácnosti nemusí být splněna u dětí, které mají nárok na sirotčí důchod.

[2] Jde-li o dávky přiznané před smrtí oprávněného, vyplatí se splatné částky, které nebyly vyplaceny do dne smrti, členům jeho rodiny podle pořadí a za podmínek stanovených v předchozím odstavci.

[3] Nároky přecházející na pozůstalé podle předchozích odstavců nejsou součástí dědictví.

§ 96 a 97

[zrušeny]

§ 98

Výplata dávek při pobytu oprávněného v cizině

Nestanoví-li jinak mezistátní úmluva, dávky se do ciziny nevyplácejí a za dobu, po kterou se oprávněný zdržuje v cizině trvale, nenáleží; ministerstvo práce a sociálních věcí³⁾ však může v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány povolit výjimky a stanovit podmínky pro výplatu dávek, zdržuje-li se oprávněný ve státě, s nímž není uzavřena úmluva.

§ 99

Postoupení a zabavení dávek

Nároky na dávky mohou být postoupeny jen pro pohledávky na výživné, popřípadě na příspěvek na výživu, a to až do poloviny dávek. Zabavení nároku na dávky se řídí předpisy o výkonu soudních rozhodnutí srážkou ze mzdy.

(Odstavec 2 zrušen.)

§ 100

Promlčení

[1] Nárok na nemocenské, na podporu při ošetřování člena rodiny, na vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství a na peněžitou pomoc v mateřství za jednotlivé dny se promlčuje, nebyl-li uplatněn do jednoho roku ode dne, za který náleží.

[2] Nárok na podporu při narození dítěte a na pohřebné se promlčuje, nebyl-li uplatněn do jednoho roku ode dne porodu nebo úmrtí.

[3] Nárok na přídatky na děti za jednotlivý kalendářní měsíc se promlčuje, nebyl-li uplatněn do jednoho roku od posledního dne měsíce, za který náleží.

(Odstavce 4 a 5 zrušeny.)

[6] Brávo požadovat vrácení jednotlivých splátek dávek poskytnutých neprávem (§ 91 odst. 2) se promlčuje v deseti letech od jejich výplaty. Promlčecí lhůta neběží, jsou-li prováděny srážky z dávek na úhradu dávky vyplacené neprávem.

§ 101 až 103

[zrušeny včetně nadpisu]

HLAVA SEDMÁ

FOND KULTURNÍCH A SOCIÁLNÍCH POTŘEB

§ 104

[1] Družstva používají v souladu s ustanovením svých stanov a pracovních řádů prostředků fondů kulturních a sociálních potřeb též na doplnění zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte družstevníků.

[2] Orgány zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte jsou nápomocny družstvům při plnění úkolů souvisejících s hospodařením s prostředky fondů kulturních a sociálních potřeb, jichž má být použito k sociálním účelům.

HLAVA OSMÁ

SLUŽBY SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

§ 105 až 111

[zrušeny včetně nadpisů]

⁷⁾ § 276 a násl. občanského soudního řádu [úplné znění č. 162/1973 Sb.].

HLAVA DEVÁTÁ
PŘÍSPĚVEK NA ÚHRADU NÁKLADŮ

§ 112
(zrušen)

HLAVA DESÁTÁ
ORGANIZACE ZABEZPEČENÍ V NEMOCI
A ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

§ 113
**Orgány zabezpečení v nemoci a zabezpečení
matky a dítěte**

Zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte družstevních rolníků provádějí ministerstvo práce a sociálních věcí, národní výbory a jednotná zemědělská družstva.³⁾

§ 114
(zrušen)

§ 115
Úkoly národních výborů

Národní výbory zabezpečují ve svých obvodech úkoly na úseku zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte družstevních rolníků v souladu se státním plánem rozvoje národního hospodářství a se zřetelem na jeho potřeby, kontrolují provádění zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte jednotnými zemědělskými družstvy, všemožně pomáhají družstvům v plnění těchto úkolů a odpovídají za to, že prostředky určené na zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte budou vyakládány účelně a hospodárně.

(Odstavce 2 až 4 zrušeny.)

§ 116

Úkoly jednotných zemědělských družstev

^[1] Jednotná zemědělská družstva zajišťují plnění úkolů vyplývajících pro ně z tohoto zákona svými sociálními komisemi. Předsedou komise je člen představenstva, jejím tajemníkem ekonom družstva.

^[2] Sociální komise rozhodují zejména o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a o dávkách zabezpečení matky a dítěte; sociální komise může pověřit svého předsedu a tajemníka příznávaním těchto dávek v případech, ve kterých je na ně zákonný nárok a podmínky pro jejich poskytování nebo výši jsou nepochybné a nesporné.

^[3] Pokud nejsou vytvořeny předpoklady, aby sociální komise rozhodovala o peněžitých dávkách zabezpečení v nemoci a o dávkách zabezpečení matky a dítěte, může okresní národní výbor přenést rozhodování o těchto dávkách na místní národní výbor.

^[4] Družstva obstarávají v rozsahu stanoveném

prováděcími předpisy administrativní úkoly potřebné pro provádění zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte družstevníků.

HLAVA JEDENÁCTÁ
ŘÍZENÍ

§ 117
Žádost o dávku (službu)

Nárok na dávku zabezpečení v nemoci nebo zabezpečení matky a dítěte se uplatňuje u družstva.

(Odstavce 2 a 3 zrušeny.)

§ 118

**Povinnost družstev vést záznamy a podávat hlášení
pro účely zabezpečení v nemoci a zabezpečení
matky a dítěte**

^[1] Družstva jsou povinna vést záznamy o okolnostech rozhodných pro nárok na dávku a její výši, zejména o době a druhu pracovní činnosti družstevníka, o výši pracovních odměn dosažených družstevníkem, o pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz, a hlásit je orgánům zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte. Na vyzvání těchto orgánů jsou družstva povinna podat taková hlášení kdykoliv. Orgány zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte mají právo přezkoumat správnost a úplnost hlášení.

^[2] Zavini-li družstvo nesprávným hlášením nebo jeho opomenutím, zejména neoznámením vstupu důchodce do družstva nebo sjednáním pracovního poměru s důchodcem, že dávka byla poskytnuta neprávem nebo ve vyšší výměře, než náležela, je povinno nahradit neprávem vyplacené částky. O povinnosti nahradit neprávem vyplacené částky rozhoduje orgán zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte, který je příslušný rozhodnout o dávce; tento orgán také může od požadování náhrady zcela nebo zčásti upustit.

^[3] Nárok na náhradu se promlčuje do tří let ode dne, kdy orgán zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte zjistil, že dávka byla poskytnuta neprávem.

§ 119

Odpovědnost družstva za činnost sociální komise

^[1] Jestliže sociální komise družstva porušila nebo zanedbala své povinnosti a tím došlo k poskytnutí dávky neprávem nebo ve vyšší výměře, než v jaké náležela, je povinno družstvo nahradit neprávem vyplacenou dávku.

^[2] O povinnosti nahradit neprávem vyplacenou dávku rozhoduje národní výbor, který může od požadování náhrady zcela nebo zčásti upustit.

^[3] Ustanovení § 118 odst. 3 platí obdobně.

§ 120

Rozhodnutí

Rozhodnutí o dávce zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte se vydává písemně, jen jestliže se dávka nepřiznává vůbec nebo v žádaném rozsahu a žadatel o dávku požádal o písemné rozhodnutí.

{Odstavec 2 zrušen.}

§ 121

Opravné prostředky

{1} Odvolání proti rozhodnutí o dávkách zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte se podává u sociální komise družstva ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí, a nebylo-li vydáno písemné rozhodnutí, do 15 dnů ode dne ústního vyhlášení.

{2} Nevyhoví-li sociální komise družstva sama odvolání v plném rozsahu do 15 dnů, předloží je bez průtahů k rozhodnutí okresnímu národnímu výboru příslušnému podle sídla družstva; z rozhodnutí okresního národního výboru se nelze dále odvolat.

{Odstavce 3 až 9 zrušeny.}

{10} Opravný prostředek proti rozhodnutí o snížení, odnětí nebo zastavení výplaty dávky nemá odkladný účinek.

§ 122

Náklady řízení

{1} Náklady řízení o dávkách (službách) hradí stát.

{2} Stát též uhrazuje cestovné, stravné a nocležné, popřípadě i jiné nutné výlohy a ušlý výdělek občanům, kteří se podrobí vyšetření zdravotního stavu nebo se na vyzvání dostaví k jednání posudkové komise sociálního zabezpečení.

§ 123

Obecné předpisy o řízení

Pokud tento zákon nebo předpisy podle něho vydané nestanoví odchylky od obecných předpisů o řízení ve věcech správních, platí tyto předpisy.

ČÁST TŘETÍ**USTANOVENÍ PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ**

§ 124 až 142

{zrušeny včetně nadpisů}

§ 142a

Vláda⁸⁾ může v souladu s dlouhodobým progra-

mem společenské péče o rodiny s nezaopatřenými dětmi

a) zvyšovat částku podpory při narození dítěte, uvedenou v § 28, zejména jestliže je to odůvodněno vývojem cen potřeb pro novorozené děti,

b) zvyšovat částku nejvyšší přípustné hranice vlastního příjmu nezaopatřeného dítěte uvedenou v § 31 odst. 2 pro nárok na přídavky na děti,

c) zvyšovat sazby přídavků na děti, popřípadě příplatek k nim (§ 34) a přiznávat k nim jednorázovou výpomoc.

{Ustanovení písm. d) zrušeno.}

§ 143

Odstraňování tvrdostí

Tvrdosti, které by se vyskytly při provádění tohoto zákona, může odstraňovat ministr práce a sociálních věcí,⁹⁾ a pokud jde o dávky zabezpečení v nemoci, o dávky zabezpečení matky a dítěte, o zaopatřovací příspěvek a dávky zabezpečení důchodců v nemoci, okresní národní výbory.

{Odstavec 2 zrušen.}

§ 144

Provádění předpisů

Ministerstvo práce a sociálních věcí⁹⁾ stanoví v dohodě s ministerstvem zemědělství a výživy a s Ústřední radou odborů podrobnosti k provedení tohoto zákona; přitom může stanovit ve prospěch družstevních rolníků odchylky od zákona, popřípadě též odchylky potřebné pro použití automatizovaného způsobu výpočtu podkladů pro vyměření důchodu. Při stanovení období podle § 9 odst. 1, § 19a odst. 3, § 22 odst. 1 a § 25 odst. 2, se zpravidla vychází z období 12 kalendářních měsíců.

§ 145 a 146

{zrušeny}

§ 147

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. zákon č. 32/1962 Sb., o sociálním zabezpečení družstevních rolníků, ve znění zákona č. 50/1964 Sb.;
2. vládní nařízení č. 56/1956 Sb., o nemocenském a důchodovém pojištění členů jednotných zemědělských družstev a o důchodovém pojištění jednotlivě hospodařících rolníků a jiných osob samostatně hospodařících, ve znění vládních nařízení č. 20/1959 Sb. a č. 80/1959 Sb.;
3. vládní nařízení č. 148/1961 Sb., o zaopatřova-

⁸⁾ Působnost vlády vyplývá z čl. 22 ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o čs. federaci.

⁹⁾ Viz poznámku 3; srov. též § 171 a 172 zák. č. 121/1975 Sb.

cím příspěvku při vojenském cvičení vykonávaném členy jednotných zemědělských družstev a umělci.

§ 148

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1964.

(Odstavec 2 zrušen.)

Zákon č. 141/1965 Sb., o některých změnách v sociálním zabezpečení družstevních rolníků, na-

byl účinnosti dne 1. ledna 1966, zákon č. 110/1967 Sb., o některých dalších změnách v sociálním zabezpečení družstevních rolníků, nabyt účinnosti dne 1. ledna 1968, zákon č. 89/1968 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o sociálním zabezpečení družstevních rolníků a zákon o sociálním zabezpečení, nabyt účinnosti dne 1. července 1968, zákon č. 99/1972 Sb., o zvýšení přídavků na děti a výchovného, nabyt účinnosti dne 1. ledna 1973 a zákon č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, nabyt účinnosti dne 1. ledna 1976.

Indra v. r.

PŘEHLED ZÁKONA
O ZABEZPEČENÍ DRUŽSTEVNÍCH ROLNÍKŮ V NEMOCI
A O ZABEZPEČENÍ MATKY A DÍTĚTE

Část první

Hlava první: Úvodní ustanovení . . . § 4
 (§ 1—3
 zrušeny)

Hlava druhá: Léčebně preventivní péče § 5

Část druhá**Zabezpečení v nemoci a zabezpečení matky a dítěte**

Hlava první: Dávky ze zabezpečení
 v nemoci a ze zabezpečení matky a
 dítěte § 6

Díl první: Zabezpečení v nemoci § 7—18

Díl druhý: Zabezpečení matky a
 dítěte § 19

Oddíl první: Vyrovnávací příspě-
 vek v těhotenství a mateřství . . § 19a

Oddíl druhý: Mateřská dovolená a
 peněžitá pomoc v mateřství . . § 20—27

Oddíl třetí: Podpora při narození
 dítěte § 28

Oddíl čtvrtý: Souběh nároků na
 dávky zabezpečení v nemoci a
 na dávky zabezpečení matky a
 dítěte § 29

Oddíl pátý: Přídavky na děti . . § 30—35

Díl třetí: Společná ustanovení pro
 dávky zabezpečení v nemoci a
 zabezpečení matky a dítěte . . § 36—37

Díl čtvrtý: Důchodové zabezpečení § 38—74j
 (zrušeny)

Hlava druhá: Důchodové zabezpečení
 družstevníků konajících služ-
 bu v ozbrojených silách § 75—77
 (zrušeny)

Hlava třetí: Díl první: Zabezpečení
 členů rodin družstevníků konajících
 službu v ozbrojených silách . . § 78—82
 (zrušeny)

Díl druhý: Zabezpečení družstev-
 níků v době vojenského cvičení § 83—84
 (zrušeny)

Díl třetí: Společná ustanovení pro
 poskytování zaopatřovacího pří-
 spěvku § 85—87
 (zrušeny)

Hlava čtvrtá: Zabezpečení v nemoci a
 zabezpečení matky a dítěte učňů . § 88

Hlava pátá: Zabezpečení důchodců
 v nemoci § 89
 (zrušen)

Hlava šestá: Společná ustanovení
 o dávkách § 90, 91,
 93, 95,
 98—100
 (§ 92, 94,
 96—97,
 101—103
 zrušeny)

Hlava sedmá: Fond kulturních a so-
 ciálních potřeb § 104

Hlava osmá: Služby sociálního zabez-
 pečení § 105—111
 (zrušeny)

Hlava devátá: Příspěvek na úhradu ná-
 kladů § 112
 (zrušen)

Hlava desátá: Organizace zabezpečení
 v nemoci a zabezpečení matky a
 dítěte § 113, 115,
 116
 (§ 114
 zrušen)

Hlava jedenáctá: Řízení § 117—123

Část třetí

Ustanovení přechodná a závěrečná . § 142a—148
 (§ 124—142,
 145—146
 zrušeny)

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PŘÁVNÍCH PŘEDPISŮ**Federální ministerstvo financí**

vydalo podle § 9 zákona č. 8/1968 Sb., o státním rozpočtu na rok 1968 a o některých dalších finančních opatřeních, v dohodě s federálním ministerstvem dopravy, ministerstvem financí České socialistické republiky a ministerstvem financí Slovenské socialistické republiky **výnos čj. VI/1-275/76 ze dne 30. března 1976 o odvodech z motorových vozidel.**

Uvedený výnos upravuje jednotný postup při provádění odvodů z motorových vozidel.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. července 1976 a ruší se jím výnos ministerstva financí uveřejněný v č. 2/1968 Ú. v. ČSSR včetně příloh uveřejněných v č. 5/1972 Ú. v. ČSR a v č. 5/1972 Ú. v. SSR.

Do výnosu, zveřejněného ve Finančním zpravodaji č. 4/1976, lze nahlédnout u všech okresních a krajských finančních správ.

Federální ministerstvo financí

v dohodě s ministerstvem financí České socialistické republiky a ministerstvem financí Slovenské socialistické republiky na základě § 22 odst. 3 zákona č. 76/1952 Sb., o dani ze mzdy, vydalo **výnos čj. VI/1-7718/76 ze dne 31. března 1976 o výjimečném uznávání osob, u nichž došlo k zvýšení důchodů podle zákona č. 121/1975 Sb., o sociálním zabezpečení, za vyživované pro účely daně ze mzdy.**

Výnos upravuje podmínky, při jejichž splnění uzná okresní finanční správa příslušná podle bydliště poplatníka nebo sídla jeho plátce na žádost poplatníka za vyživovanou osobu i důchodce, u něhož v důsledku zvýšení důchodu k 1. lednu 1976 došlo k překročení hranice 620,- Kčs.

Výnos byl zveřejněn ve Finančním zpravodaji a lze do něho nahlédnout u všech finančních správ.

Federální ministerstvo pro technický a investiční rozvoj

vydalo v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a po projednání s ministerstvy výstavby a techniky České socialistické republiky a Slovenské socialistické republiky a Ústřední radou odborů **Směrnice č. 2 z 30. března 1976 pro poskytování prémie, odměn a podílů pracovníkům v projektové a inženýrské činnosti.** Směrnice nabylly účinnosti dnem 1. dubna 1976.

Směrnice byly zaslány všem zainteresovaným ústředním orgánům. Úplné znění Směrnic bude uveřejněno ve Zpravodaji federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj a ministerstva výstavby a techniky ČSR a SSR.